

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Běla MLYNÁŘÍKOVÁ

Název práce: Komentovaný překlad: *Beauté et Bien-être à l'Orientale*

Vanessa SITBON, Edisud, Aix en Provence 2004, str. 37-61)

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	3
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	3
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	3
Body celkem	13

Běla Mlynářiková si pro svou bakalářskou práci zvolila komentovaný překlad kapitoly populárně naučné knihy, která seznamuje čtenáře s tím, jak ženy z Orientu v průběhu staletí pečovaly o svou krásu a zdraví. Text je rozdělen do tří částí. V první kratší části se autorka zmiňuje o historii koření a obchodování s touto komoditou, druhá část má podobu slovníkových hesel, která čtenáře seznamují s jednotlivými druhy koření a vonných látek, a ve třetí části autorka představuje své recepty na domácí kosmetiku.

Na první pohled se jedná o středně obtížný populárně naučný text, avšak po pečlivém a detailním prostudování originálu jsem došla k závěru, že výchozí sdělení vykazuje celou řadu „skrytých“ problémů, kvůli kterým se pro překladatele stává velkou výzvou.

- 1) Obecně kosmetické texty psané odborníky z praxe bývají pro překladatele, jenž nemá větší zkušenosti s tímto oborem, poměrně oříškem. Bývají psány zdánlivě běžným spisovným jazykem, avšak celá řada obvyklých výrazů nabývá v tomto oboru specifického významu a stávají se termínem. Dále se v těchto textech objevuje celá řada ustálených spojení, obrátů a klišé. Proto je nutný hlubší ponor do daného oboru (což ostatně platí u většiny specializací) a alespoň v začátcích důkladná konzultace s lektorem, odborníkem atd.
- 2) Autorka této publikace není zkušenou spisovatelkou. Jedná se o její první a zatím poslední knihu. Není studovanou odbornicí na danou problematiku, sama se představuje jako dědička kosmetické značky (kterou v knize důsledně propaguje) a majitelka kosmetického salonu. Domnívám se, že toto jsou mimo jiné důvody, proč originál vykazuje celou řadu nesrovnalostí, nepřesných, či dokonce zavádějících informací. Některé se podařilo diplomantce odhalit a opravit (př. uvedení špatného století u Hippokrata, uvedení protichůdných informací u jednoho z receptů), ale řada z nich byla opomenuta a převedena do češtiny.

Překlad:

Překlad je vypracován pečlivě, je z něj patrné, že mu diplomantka věnovala dostatek času a péče, snažila se informace ověřovat a dohledávat, konzultovat. Nicméně napříč celým textem se objevují určité nedostatky, které bych rozdělila do následujících kategorií:

- a) **Chybná terminologie** – str. 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 21

Př. termín vůně (senteur) – v celém textu nikoliv vůně, ale vonná látka – pižmo, ambra atd. jsou vonné látky.

Př. „peau combinée“ – česky správně smíšená, nikoliv kombinovaná plet’.

b) **Neodhalení chyb a nepřesností originálu** – str. 8, 11, 15

Př. I Egypťané používali mnohá koření jako je skořice, kadidlo, nebo myrha. – v originále je skutečně pouze „les épices“, což je informace zcela zavádějící, protože kadidlo a myrha nejsou koření, ale vonné pryskyřice.

c) **Zbytečné přidávání informací a předělávání originálu** – str. 10

- Problém s terminologií ambre grise a ambre jaune x ambra šedá a jantar. Vzhledem k tomu, že z celé publikace je patrné, že se jedná o překlad z francouzštiny, přiklonila bych se spíše ke krátké vysvětlivce, že ve francouzštině může dojít k záměně těchto dvou termínů, kdežto v češtině je terminologie jednoznačná. Překladatelka by se tak více přiblížila originálu a nemusela by do textu tolik zasahovat.

d) **Slovosled a AČV** – str. 8, 9, 10, 15, 16

e) **Stylistická rovina** – opakování slov, doslovnost, kopírování syntaktické struktury originálu, těžkopádné větné konstrukce – str. 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 21

f) **Neporozumění či chybná interpretace originálu** – str. 9, 10, 12, 17, 18,

Př. Pižmo – „il est raffiné dans l’alcool“ - ...zrníčka, která se poté macerují v alkoholu – nikoliv, zrníčka se čistí!

Př. Mrkev – „En esthétique, c’est un remède idéal contre les rides.“ - V Estetické medicíně se používá jako účinný lék proti vráskám... - Nikoliv v estetické medicíně, ale v kosmetice!

g) **Gramatická rovina, překlady a interpunkce** – str. 9, 10, 12, 15 + komentář

Celkově považuji překlad vzhledem k obtížnosti originálu za zdařilý, nicméně pro případné vydání by musel projít zevrubnou redakční úpravou a řadu problémů by bylo třeba konzultovat s odborným lektorem.

Komentář:

Komentář považuji za nejslabší článek této práce. Na první pohled je sice patrné, že diplomantka mu věnovala velké množství času, avšak dle mého názoru postrádá potřebnou odbornost. Provedená translatická analýza originálu vykazuje z mého pohledu řadu nedostatků či přímo chyb, které se následně promítnou i do volby překladatelských řešení.

Uvedu zde jen několik příkladů:

a) **Intence a motiv vysílatele**

Zcela nesouhlasím s tvrzením, že by Maroko a marocká kultura byly pro Francouze exotickou záležitostí, ani s tvrzením, že v posledních šestnácti letech se maghrebští přistěhovalci více integrují do francouzské společnosti. Tyto závěry nejsou dle mého názoru a zkušeností ničím podloženy a neodpovídají realitě.

b) **Jazykové funkce**

U této podkapitoly mám výhrady zejména k rozdělení použití referenční a konativní funkce a k příkladům poetické funkce.

c) **Lexikum**

Zde dle mého názoru diplomantka směšuje odborný funkční styl se spisovným jazykem.

d) **Kompozice**

Diplomantka uvádí, že jednotlivé celky jsou informačně uzavřené a každý z nich je bez jakéhokoliv napojení na další či předchozí. Domnívám se, že ve skutečnosti je to právě naopak. Jednotlivé části na sebe plynule navazují a veškeré informace mají logickou posloupnost (hesla a následně recepty).

e) **Citace a rčení**

Domnívám se, že zde diplomantka zaměňuje termíny citace a parafráze.

f) **Chyby a nepřesnosti v originále**

Diplomantka uvádí mezi nepřesnostmi v originále použití termínu *fleur d’oranger* ve více významech, aniž by bylo jasné, o jakou ingredienci se jedná. V tomto případě se dle mého názoru nejedná o nepřesnost, ale pouze o polysémický termín, který má svůj přesný význam v oblasti kosmetiky – pomerančová esence, květová voda z neroli, olej z neroli atd. a zároveň se jedná i o kuchařskou ingredienci – dochucovadlo, které se přidává např. do palačinkového těsta. Zde už se pohybujeme spíše v oblasti reálií.

Na základě výše uvedeného hodnotím práci Běly Mlynářkové známku **velmi dobře až dobře**, o konečném hodnocení rozhodne průběh obhajoby.

V Praze dne: 2. 9. 2020

Oponent: PhDr. Alžběta Malkovská

-
- ¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě
² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě